

Vzdelávací program

Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ Liptovská Teplá

Tvorivá škola plná života

Filozofia vzdelávacieho programu školy:

Pomáhame deťom hľadať vlastný hodnotový systém za pomoci tvorivého učenia a poznávania vecí.

<i>Škola:</i>	Základná škola s materskou školou
<i>Vzdelávací program, stupeň vzdelania:</i>	ISCED 1 primárne vzdelanie ISCED 2 nižšie stredné vzdelanie
<i>Dĺžka štúdia:</i>	ISCED 1 – štyri roky ISCED 2 – päť rokov
<i>Vyučovací jazyk:</i>	slovenský
<i>Študijná forma:</i>	denná
<i>Druh školy:</i>	štátna
<i>Predkladateľ:</i>	Základná škola s materskou školou Liptovská Teplá
<i>Adresa školy:</i>	Hlinisko 320, 034 83 Liptovská Teplá IČO: 037813579
<i>Riaditeľ školy:</i>	Mgr. Slavka Hosová
<i>Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:</i>	Mgr. Jana Hancková
<i>Kontakt:</i>	tel. č.: 0948 629 506, 0947 622 263
<i>e-mail:</i>	skola@zsltepla.edu.sk
<i>Zriaďovateľ:</i>	Obec Liptovská Teplá
<i>Kontakt:</i>	tel. č.: 044-439 22 22
<i>e-mail:</i>	podatelna@liptovskatepla.sk

Platnosť dokumentu od: 01.09.2013

Školský vzdelávací program prerokovaný na pedagogickej rade dňa 26.08.2023.

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácií, úprav a pod.
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2008	
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2009	5. ročník THD, úprava učebných osnov
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2010	2. ročník SJL a PDA, úprava učebných osnov
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2011	5. ročník ANJ a VYV, 2. ročník SJL, 3. ročník SJL a VLA, úprava učebných osnov
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2012	7. ročník SJL úprava počtu hodín z 5 na 4, úprava učebných osnov
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2013	6. ročník ANJ a NEJ, 8. ročník CHE a BIO úprava počtu hodín a úprava učebných osnov
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2014	8. a 9. ročník OBN,ETV, NBV, INF, VUM, 7. A 8. ročník THD, úprava počtu hodín a úprava učebných osnov
Platnosť iŠkVP	01. 09. 2015	1. a 5. ročník – nový RUP, 1. ročník ANJ, TEV. 5. ročník ANJ, MAT úprava počtu hodín a úprava učebných osnov
Platnosť iŠkVP	01. 09. 2016	2. a 6. ročník – nový RUP, 2. ročník ANJ, TSV. 6. ročník ANJ, MAT, BIO, GEG úprava počtu hodín a úprava učebných osnov
Platnosť iŠKVP	01. 09. 2017	3. a 7. ročník – nový RUP, 3. ročník PDA, TSV, 7. ročník MAT, NEJ, FYZ- úprava počtu hodín a úprava učebných osnov.
Platnosť iŠKVP	01. 09. 2018	4. a 8. ročník – nový RUP, 4. ročník TSV, 8. ročník MAT, NEJ, 9. ročník DEJ– úprava počtu hodín a úprava učebných osnov,

• Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola je umiestnená v severovýchodnej časti obce. Je v tichej neobývanej časti, neďaleko vedľajšej komunikácie, po ktorej prechádzajú dopravné prostriedky poľnohospodárskeho dvora Bešeňová. Nachádza sa v krásnom areáli v rozlohe 3,2 ha, kde celý deň svieti slnko. Z každej strany ju chráni stromoradie (lipa, topol, smrek, breza gaštan ale aj jablň, slivka, hruška). Má dva učebné pavilóny, telocvičňu, šk. dielne, jedáleň a MŠ. V areáli sú športové ihriská, šk. pozemok pre pestovateľské práce a dva skleníky.

Historické tradície školy siahajú do roku 1551. Nová škola začína svoju históriu v roku 1971, kedy bola dokončená výstavba novej 18-triednej školy s príslušenstvom. Stala sa strediskovou školou celého regiónu. Škola sa skladá zo štyroch organizačných jednotiek – materskej školy, základnej školy, školského klubu detí a školskej jedálne.

- **Materská škola** – poskytuje predprimárne vzdelanie
- **Základná škola**- poskytuje primárne a nižšie stredné vzdelanie
- **Školský klub detí**– zabezpečuje pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania
- **Školská kuchyňa a jedáleň** je zriadená na výrobu a konzumáciu jedál a nápojov pre deti a žiakov v čase ich pobytu v škole a v školskom zariadení a pre pracovníkov škôl a školských zariadení.

2. Charakteristika žiakov

Denne sem dochádzajú deti z týchto susedných obcí: Kalameny, Ivachnová, Liptovský Michal, Turík, Bešeňová a Potok. Táto dochádzka mimoriadne ovplyvňuje prácu školy, zvlášť mimoškolskú činnosť.

V škole máme vytvorené podmienky i pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Žiakom poskytujeme špeciálno-pedagogický servis, podľa individuálnych potrieb. Okrem výchovného poradcu pracuje v našej škole aj špeciálny pedagóg. Počas celého roka pravidelne pracuje so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Vedenie školy dbá na to, aby sa včas diagnostikovali žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, v spolupráci s CPPP. Títo začlenení žiaci sú potom zaradení do špeciálno-pedagogickej starostlivosti. Špeciálno-pedagogická starostlivosť zabezpečuje rozvoj osobnosti po odbornej ale i spoločenskej stránke. Každému začlenenému žiakovi zabezpečujeme adekvátny prístup ku vzdelaniu odbornými postupmi a zabezpečením špeciálnych pomôcok. Ku každému žiakovi pristupujeme individuálne. Učitelia venujú zvýšenú pozornosť začleneným žiakom a žiakom s ŠVVP, čo je zrejmé i z Individuálnych výchovno-vzdelávacích programov, ktoré triedni učitelia vypracovávajú, konkrétne pre každého začleneného žiaka, v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom. Každý triedny učiteľ spolupracuje i s rodičmi začlenených žiakov.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Na našej škole pracuje tím plne kvalifikovaných učiteľov, traja vychovávateľa, školský špeciálny pedagóg a traja kňazi. Základom postupnej premeny školy sa stalo systematické vzdelávanie učiteľského zboru i jednotlivcov. Pedagógovia školy predstavujú stabilizovaný,

odborne i pedagogicky kvalifikovaný a profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho vzdelávania, prehlbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu. Všetci členovia pedagogického zboru absolvovali IKT a rôzne vzdelávacie kurzy a odborné semináre. Svoje pedagogické spôsobilosti si zdokonaľujú priebežne účasťou na akreditovaných vzdelávacích podujatiach. Pedagogickí zamestnanci sa vzdelávajú podľa plánu profesijného rozvoja. Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje podľa profesijných štandardov a uskutočňuje sa prostredníctvom vzdelávania, tvorivej činnosti alebo sebavzdelávania a výkonu pracovnej činnosti. **Plán profesijného rozvoja** prerokovaný a schválený zriaďovateľom, zástupcami zamestnancov a v pedagogickej rade **vydáva riaditeľ**. Obdobným postupom ho možno meniť či dopĺňať podľa aktuálnych potrieb školy.

Skladba školy v školskom roku 2023/2024 je nasledovná :

- Pedagogický zbor = 22 (z toho 6 mužov)
- Školský špeciálny pedagóg = 1
- Nepedagogickí pracovníci = 6 (školník, upratovačky, administratívna pracovníčka)
- Počet vychovávateľov = 3
- Počet oddelení ŠKD = 3
- Asistent učiteľa = 3
- Výchovný poradca = 1

Školský špeciálny pedagóg pracuje s 21 individuálne začlenenými žiakmi, na základe odporúčania poradenských zariadení. Má vypracovaný rozvrh hodín individuálneho špeciálno-pedagogického vedenia pre všetkých začlenených žiakov.

Výchovná poradkyňa okrem výchovného poradenstva, spolu so špeciálnym pedagógom koordinuje výchovu, pomáha riešiť výchovné problémy a usmerňuje pôsobenie na žiakov so ŠVVP. Koordinuje rozmiestnenie žiakov deviateho ročníka v spolupráci s rodičmi, CPPPaP a strednými školami.

4. Organizácia prijímacieho konania

Podmienky prijatia stanovuje Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) č. 245/2008 Z. z. z 22. mája 2008:

a) do 1. ročníka

- splnenie podmienok stanovených v § 60 zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní

Na základné vzdelávanie sa prijíma dieťa, ktoré splnilo podmienky podľa § 19 a o ktorého prijatie na základe zápisu podľa § 20 ods. 2 požiadal zákonný zástupca do spádovej školy alebo inej školy podľa výberu zákonného zástupcu. Na základné vzdelávanie možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovršilo šiesty rok veku, po vyjadrení príslušného zariadenia poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast. Ak ide o dieťa, ktoré absolvovalo predprimárne vzdelávanie v zahraničí, zákonný zástupca predloží riaditeľovi kmeňovej školy doklad s uvedením názvu a adresy materskej školy, ktorý potvrdzuje, že dieťa navštevovalo príslušnú materskú školu. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy **do 15. júna**, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Riaditeľ školy **do 30. júna** zašle zoznam detí prijatých na plnenie povinnej školskej dochádzky obci, v ktorej majú trvalý pobyt, ktorý obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu prijatého dieťaťa. Do prvého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa, ktoré dovršilo šiesty rok veku

a dosiahlo školskú spôsobilosť. Presný dátum a čas zápisu je včas zverejnený na webstránke školy.

b) *žiaci so ŠVVP*

- splnenie podmienok stanovených v § 61 zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní

O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

5. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Dokladom o absolvovaní vzdelávania je vysvedčenie. Základná škola s materskou školou Liptovská Teplá vydá žiakovi v posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka výpis klasifikácie prospěchu a správania žiaka za prvý polrok. Na konci šk. roka žiak dostane vysvedčenie. Na doklade o získanom vzdelaní, ktorým je vysvedčenie, sa uvádza úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a úroveň Európskeho kvalifikačného rámca. Novelou č. 93/2020 Z. z. zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 25.4.2020 bola zrušená možnosť hodnotenia na vysvedčení pre prvý ročník až štvrtý ročník základnej školy slovnými stupňami: dosiahol veľmi dobré výsledky, dosiahol dobré výsledky, dosiahol uspokojivé výsledky, dosiahol neuspokojivé výsledky.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „**Žiak získal primárne vzdelanie**“.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „**Žiak získal nižšie stredné vzdelanie**“. Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „**Žiak získal primárne vzdelanie**“.

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „**Žiak získal nižšie stredné vzdelanie**“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho

programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ... “. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním. Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy. Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa elektronická žiacka knižka.

Organizáciu základnej školy, plnenie povinnej školskej dochádzky, vrátane jej plnenia mimo územia SR, organizáciu a zabezpečovanie výchovno-vzdelávacej činnosti v škole vrátane integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a mimo nej, žiakov s nadaním, pravidlá hodnotenia a klasifikácie a pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov rieši **vyhláška MŠVVaŠ SR o základnej škole**. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o základnej škole vyšla v Zbierke zákonov pod č. 223/2022 Z. z. Účinnosť vyhlášky je od **1. júla 2022**.

6. Dlhodobé projekty

1. Zdravá chrbtica.
2. Národný projekt VÚDPaP - Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
3. Národný projekt - Aktivizujúce metódy vo výchove.
4. Národný projekt - Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety.
5. Národný projekt - Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.
6. Informatizácia školstva.
7. Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách.
8. Národný projekt - Zvyšovanie kvality vzdelávania v základných a stredných školách s využitím elektronického testovania.
9. Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Konceptiou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách.
10. Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť - Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách.
11. Šachom proti drogám.
12. Záložka spája.
13. Zdravá škola.
14. Moja prvá škola.
15. Vianočná pošta.
16. Tenis do škôl.
17. Sadovo

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Správna orientácia na zákonných zástupcov žiakov je založená na vzájomnej spolupráci a dôvere školy s rodičmi. Vytvára sa úzkou spoluprácou :

- **s radou rodičovského združenia,**
- pravidelnými stretnutiami s rodičmi na rodičovských združeniach – celoškolské a triedne RZ (spolu 4-krát ročne), RZ pre rodičov 9. ročníka o stredných školách.
- konzultačnými hodinami výchovného poradcu pre rodičov,
- možnosťou stretnutí rodičov s triednymi učiteľmi, s vyučujúcimi, s vedením školy mimo RZ,

- **so zriaďovateľom** – spolupráca je síce stanovená aj zákonom, ale pracovníci obecného úradu sú ústretoví aj v iných oblastiach. Obecný úrad vychádza v ústrety pri organizácii rôznych kultúrnych podujatí, výchovných koncertov a divadelných predstavení – pomoc pri ich organizácii, ako aj poskytnutie priestorov a iné.
- **s CVC** – zapájame sa do súťaží a olympiád, ktoré organizuje CVC Elán Ružomberok.
- **so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie** - máme veľmi dobrú spoluprácu so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie a to konkrétne s CPPPaP, ako aj so SCŠPP, nakoľko na škole sú žiaci, ktorí si vyžadujú špeciálnu starostlivosť
- **so ZUŠ** – na škole sa vyučuje hudobný odbor – hra na klavír a gitaru, výtvarný a tanečný odbor
- **s okolitými školami** – škola spolupracuje aj s okolitými školami, či už v oblasti športu alebo organizáciou praktického cvičenia Ochrany života a zdravia.
- **s okresným veliteľstvom policajného zboru** – pri organizovaní akcie dňa prevencie
- na škole je zriadená rada školy, ktorá má 11 členov z radov pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy, zástupcov zriaďovateľa, poslancov OZ a zástupcov rodičov.

8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

- Počet učební = 19
 - kabinetov = 8
 - telocvičňa
 - posilňovňa
 - gymnastická učebňa
 - jazyková učebňa
 - počítačová učebňa
 - multifunkčná učebňa
 - ateliér
 - učebňa fyziky a chémie
 - jedáleň
 - ŠKD = 3 oddelenia
 - učebne MŠ = 3 + 1 spálňa
 - šk. dielne = 2
 - pozemok + 2 skleníky
 - ihriská – futbal, volejbal, basketbal, možnosť – hokej, detské

Vybavenie školy didaktickou technikou nie je úplne postačujúce. Priebežne sú dopĺňané pomôcky podľa finančných možností školy. Takmer vo všetkých triedach je interaktívna tabuľa. Bola zrekonštruovaná učebňa fyziky a chémie, zborovňa pre učiteľov na prvom stupni, 4 x toalety, šatne pre žiakov prvého stupňa, jedno oddelenie ŠKD a posilňovňa. Postupne sa revitalizuje školský areál.

9. Škola ako životný priestor

Základná škola smeruje k tomu, aby v prostredí, kde škola pôsobí sa stala vzdelávaco – výchovným, kultúrnym a športovým centrom. Aby sa tým stala, musia všetci pedagogickí, nepedagogickí zamestnanci i žiaci vystupovať ako jednotný celok. Je potrebné rozvíjať a upevňovať konštruktívne pracovné vzťahy založené na profesionalite,

humanizme, vzájomnom pochopení a spolupráci medzi jednotlivými subjektmi – vedením školy a všetkými zamestnancami, zamestnancami navzájom, zamestnancami a žiakmi, žiakmi navzájom, školy ako celku a rodičmi i širšou verejnosťou.

Ku skvalitneniu týchto vzájomných vzťahov prispieva aj prostredie školy. Veľký dôraz škola kladie na úpravu a estetizáciu interiéru i exteriéru školy – udržiavanie kvetov v triedach, na chodbách školy, inovácia a aktualizácia nástienok v triedach, na chodbách minigalérie výtvarných prác žiakov, informačné tabule o živote školy, jej výsledkoch a aktivitách, vitríny cien, diplomov zo súťaží. Každá trieda má v areáli školy pridelený svoj úsek, o ktorý sa stará.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Dôležitou súčasťou školy je aj BOZP a PO. Aby škola zabezpečila čo najkvalitnejšie podmienky v tejto oblasti máme rozpracované základné informácie o zabezpečení ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov v súlade s §152 a § 153 č. 245/2008Z. z. o výchove a vzdelávaní(školskýzákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Škola má zmluvný vzťah s bezpečnostným technikom, ktorý vedie príslušnú agendu a dohliada na bezpečný chod školy.

Organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v triede koordinuje triedny učiteľ. Dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia žiakov sa vykonáva podľa rozvrhu dozorov, prerokovaného so zástupcami zamestnancov a pedagogickou radou a zverejneného riaditeľom na mieste dostupnom všetkým zamestnancom a žiakom základnej školy. Dozor sa môže vykonávať aj jeho zabezpečením iným spôsobom upraveným v školskom poriadku. Dozor sa vykonáva:

- a) pred začiatkom školského vyučovania,
- b) počas prestávok a všetkých činností organizovaných základnou školou,
- c) podľa potreby aj po skončení školského vyučovania.

Škola zabezpečuje :

- dozor nad žiakmi počas vyučovania i v ŠJ
- poučenie žiakov o BOZP a PO všeobecne a zvlášť pri vyučovaní , THD, BIO, CHE, FYZ, SEE, PRV, TSV, špecificky pred absolvovaním plaveckého, lyžiarskeho výcviku, exkurziami, školou v prírode a školskými výletmi,
- školenie BOZP a PO pre všetkých zamestnancov školy,
- pravidelné kontroly BOZP,
- pravidelné revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov, každoročnú kontrolu hasiacich prístrojov a hydrantov,
- kontrolu telocvičného náradia,
- odstraňovanie nedostatkov z kontrol.

Poučenie o BOZP

- pre žiakov sa uskutočňuje každoročne na začiatku školského roka na triednických hodinách, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi, kurzami a opätovne na triednických hodinách
- v prípade úrazu v triede, sme komerčne pripoistení
- pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov pravidelné preškolenie z oblasti BOZP, PO, s dvojročným cyklom preverenia vedomostí.
- pre začínajúcich pracovníkov sa uskutočňujú vstupné školenia.

Aktualizácia školského poriadku sa každoročne uskutočňuje na začiatku šk. roka.

- Akcie mimo školy sa so žiakmi uskutočňujú len po písomnom informovanom súhlase zákonnýchzástupcov žiaka.

• Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy

- Škola zabezpečí žiakom získanie základov čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti ako i základy pre osvojenie účinných techník učenia sa, získavania nových informácií a práce s nimi.
- Umožní a bude podporovať rozvoj kľúčových kompetencií : komunikačných schopností, personálnych a interpersonálnych schopností, schopnosti tvorivo riešiť problémy, schopnosti pracovať s modernými informačnými technológiami, schopnosti aktívne sa zapojiť do spoločnosti.
- Výchovno-vzdelávaciu činnosť bude smerovať k príprave žiakov na plynulý prechod na druhý stupeň (do 5. ročníka) a k bezproblémovému zaradeniu sa do bežného života.
- Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a to v spolupráci s Ped.-psychol. poradňou a školským psychologom.
- Snahy školy budú tiež smerovať k dosiahnutiu zvýšenia gramotnosti v oblasti IKT a tiež jazykovej gramotnosti žiakov so zameraním na komunikatívnosť so zreteľom na možnosti školy.
- Medzi priority školy bude patriť snaha o vytvorenie príjemného, neohrozujúceho prostredia, ktoré zabezpečí žiakom pohodu pri učení a tým i dosiahnutie lepších výsledkov. Veľký dôraz bude škola od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, atmosféry spolupráce a vzájomnej podpory a pocitu spolupatričnosti.
- Škola dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností, aby pracoval vlastným tempom, aby plnil úlohy podľa svojho výberu, aby mal možnosť zažiť úspech. Bude formovať u žiakov zručnosti ako: tvorivosť, iniciatíva, spolupráca, priateľstvo, dôvera, starostlivosť, integrita, snaha, trpezlivosť, vytrvalosť, hrdosť, sociálne cítenie..., vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov, aby z nich v budúcnosti boli pracovití, zodpovední, rozhladení a morálne vyspelí ľudia schopní kooperovať a žiť a pracovať v kolektíve, vzájomne sa rešpektovať a celoživotne sa vzdelávať.
- Cieľom školy bude tiež, aby žiaci získali dobrý a efektívny štýl učenia sa, aby poznali svoje silné a slabé stránky, aby si dokázali vytvoriť a obhájiť svoj názor.

Naša škola je modernou školou, na ktorej žiaci majú možnosť získať vedomosti prostredníctvom nových pedagogických metód a moderného vyučovania. Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech, aby bol šťastný. Bez ohľadu na rodinné a majetkové pomery, sociálne prostredie a rasu. Zabezpečíme žiakom kvalitnú prípravu vo všetkých vzdelávacích oblastiach.

Cieľom školy je rozvoj nasledujúcich kompetencií

Nižšie stredné vzdelávanie poskytuje základ pre rozvíjanie **klúčových kompetencií žiakov**:

- získať a prehĺbovať už osvojené základné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch,
- rozvíjať matematickú, prírodovednú, čitateľskú a informatickú gramotnosť s dôrazom na tvorivosť a komunikatívnosť,
- prehĺbovať už osvojené základy 1. cudzieho jazyka a získať základné komunikačné schopnosti v 2. cudzom jazyku,
- upevňovať a rozvíjať praktické pracovné zručnosti pestovateľského, technického a stravovacieho charakteru, zdravého životného štýlu,
- osvojovať si vhodné metódy a formy efektívneho učenia sa,
- vypestovať zodpovednosť za vlastné učenie sa,
- rozvíjať potrebu a záujem o vlastné tvorivé aktivity v rozličných oblastiach života so zreteľom na schopnosti a záujmy žiaka,
- formovať morálne hodnoty humanizmu, tolerance, demokratickosti,
- formovať postoj proti akýmkoľvek formám diskriminácie a antitolerance, antisemitizmu,
- upevňovať národné povedomie a príslušnosť k svojmu národu,
- rozvíjať osobný talent a záujem v spoločných aktivitách triedneho kolektívu, školy,
- formovať zodpovedný vzťah k svojej osobnosti založený na pozitívnom a kritickom sebahodnotení a budovať sebadôveru,
- mať na zreteli žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami, vytvárať im vhodné a primerané pracovné i sociálne podmienky začlenením v bežnej triede,
- sledovať a diagnostikovať nových žiakov, u ktorých sa prejavujú poruchy učenia, správania, komunikácie, zdravotné postihnutie a v prípade potreby ich začleniť,
- sledovať a venovať pozornosť žiakom zo sociálne či jazykovo znevýhodneného prostredia,
- spolupracovať s rodičmi s cieľom prehĺbovať všestranný osobnostný rozvoj žiaka,
- venovať pozornosť profesijnému záujmu žiakov, poskytovať širokú škálu poznatkov o ich ďalších možnostiach štúdia, usmerniť ich voľbu budúceho povolania s prihliadnutím na ich reálne možnosti, predpoklady s rešpektovaním ich záujmov,
- úzko spolupracovať s rodičmi pri voľbe budúceho povolania žiaka,
- pripraviť žiaka ako rozhladeného, vytrvalého, zodpovedného, schopného pracovať v tíme a schopného motivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola poskytuje žiakom primárne vzdelanie ISCED 1 a nižšie stredné vzdelanie ISCED 2. Na základe prieskumu rodičov sme posilnili disponibilnými hodinami štátny vzdelávací program tak, aby žiak našej školy získal nasledovné zručnosti:

- **Sociálne zručnosti** - Žiak v škole si rozvíja zručnosť: spoznávať a hodnotiť seba samého, poznať svoje dobré a slabšie stránky, byť sám sebou (mať sebaúctu a sebadôveru), byť zodpovedný za svoje učenie
- **Komunikačné zručnosti** - Žiak v škole si rozvíja zručnosť: viesť rozhovor, diskutovať, aktívne počúvať, uznať iných a spolupracovať – pomáhať iným, žiadať o pomoc, slušne sa dožadovať svojich práv, prevziať zodpovednosť za úlohu v skupine, vedieť sa dohodnúť a dodržiavať dohodnuté pravidlá.
- **Zručnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy** - Žiak v škole si rozvíja zručnosti: ústne a písomne sa vyjadrovať, vysvetľovať, čítať s porozumením, vyhľadávať a používať informácie a to aj v cudzom jazyku.
- **Zručnosti využívať moderné informačné technológie** - Žiak v škole si rozvíja zručnosti využívať informačné zdroje a technológie na užívateľskej úrovni (napr. počítač) pri učení a pri príprave a prezentácii návrhov (projektov).
- **Personálne zručnosti** - Žiak v škole si rozvíja zručnosť: spoznávať a hodnotiť seba samého, poznať svoje dobré a slabšie stránky, byť sám sebou (mať sebaúctu a sebadôveru), byť zodpovedný za svoje učenie.
- **Schopnosť uplatňovať občianske a demokratické princípy** - Žiak v škole si rozvíja postoj ako si chrániť svoj i verejný majetok, chrániť život, prírodu a životné prostredie, uplatňovať demokratické princípy a uskutočňovať aktivity verejného záujmu.

2.1 Profil absolventa primárneho vzdelania

ABSOLVENT PRIMÁRNEHO VZDELANIA má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
 - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
 - uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
 - rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
 - na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie, chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické

modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)

- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktorésmerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia, chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

kompetencie učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencie riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziludským vzťahom,

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom

umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2. 1 Profil absolventa nižšieho stredného vzdelania

ABSOLVENT NIŽŠIEHO STREDNÉHO VZDELANIA má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobnostného rozvoja
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- rozvíja efektívne spôsoby učenia sa
- rozvíja vzťah k celoživotnému vzdelávaniu
- rozvíja sebadisciplínu, sebadokonaľovanie, sebamotiváciu, sebahodnotenie, sebavedomie

komunikačné kompetencie

- vie sa ústne a písomne vyjadriť, čítať s porozumením
- je schopný pohotovo a adekvátne vyjadriť svoj názor
- dokáže efektívne využívať dostupné formy komunikácie
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti

kompetencie matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické schopnosti na riešenie každodenných problémov
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky
- vie pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia
- rozvíja zručnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia
- má pozitívny vzťah k svojmu okoliu a životnému prostrediu

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT (vie pracovať v programe Microsoft Office, je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá)
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní

kompetencia riešiť problémy

- aktívne počúva, je schopný argumentovať, vie vypočúť opačný názor
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy a postupy
- je empatický

občianske kompetencie

- chápe význam dodržiavania základných ľudských práv a slobôd
- kultivuje kultúrne návyky a vyjadrovanie sa
- pozná a má otvorený postoj ku kultúrnym tradíciám regiónu
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- má posilnené základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti

sociálne a personálne kompetencie

- vie spolupracovať v skupine, ale zároveň si budovať vlastnú nezávislosť ako člen celku
- je ochotný pomáhať druhým
- dokáže odhadnúť dôsledky vlastného správania a konania
- vie si stanoviť svoje ciele a priority v rámci svojich schopností a zručností

pracovné kompetencie

- kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach
- rozvíja základy manuálnych a technických zručností a tvorby projektov
- vie získavať základy zručností potrebných pre praktický život
- rozumie významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu

jazykové kompetencie

- má dobrú zručnosť v komunikácii v cudzom jazyku
- ovládať na primeranej úrovni písomný a ústny prejav

športové a zdravotné kompetencie

- rozvíja svoj talent v športe
- pozná význam zdravého životného štýlu, zdravej výživy, pitného režimu
- pozná význam pravidelného pohybu a relaxácie
- vie pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a drog

3. Pedagogické stratégie

Moderné vyučovanie nie je obmedzené na jedinú formu pedagogickej stratégie alebo metódy. Skôr zahŕňa rozmanité prístupy, často viac než tri alebo štyri použité počas jednej vyučovacej hodiny. Rozmanité vzdelávacie stratégie podporujú učenie na strane žiaka. Je na pedagogickej tvorivosti našich pedagógov, ktoré pedagogické stratégie vo vyučovaní zvolia. Podporujeme a uprednostňujeme využívanie pedagogických stratégií zameraných hlavne na riešenie problémových úloh, tvorbu projektov a zážitkové učenie. Podporujeme

výučbu pomocou IKT, didaktickej techniky, seminárov, diskusií, samostatných a tímových projektov, praktickej výučby pred teoretizovaním. Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť za učenie, ale aj tímovú prácu a zodpovednosť za dosiahnutie skupinového cieľa. Využívame rôzne formy vyučovania - skupinové, individuálne, vyučovanie v rôznom prostredí, napr. trieda, odborná učebňa, exkurzie, športové aktivity, tvorivé dielne, účelové kurzy, turnaje, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním. Našou devízou je aj školský areál, ktorý je bohatý na zeleň a je vhodný na priamu výučbu v závislosti od počasia. Nachádzajú sa tu ihličnaté, listnaté aj ovocné stromy. Snahou je aj podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností – a to je práca v tíme, kooperácia, vedieť sa hodnotiť ako aj hodnotiť postupy práce, snažiť sa o čo najlepší osobný výkon, byť zodpovedný za svoje konanie.

4. Organizácia vyučovania

Organizácia výchovno–vzdelávacej činnosti je na realizovanú na základe **vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. zo základnej školy nasledovne:**

- Vyučovanie sa začína o 7. 30 hod.
- Nultá hodina sa na škole nevyučuje
- Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.
- Proces výchovy a vzdelávania v škole sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín. Rozvrh hodín určuje riaditeľ po prerokovaní pedagogickou radou. Rozvrh hodín sa zverejňuje v každej triede a na webovom sídle základnej školy. Počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v základnej škole môže riaditeľ určiť rozvrh hodín aj bez prerokovania pedagogickou radou.
- Vyučovacia hodina trvá 45 minút, poradie a dĺžky prestávok určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy. Malé prestávky sú desaťminútové, hlavná - veľká prestávka je 15 minútová a nasleduje po druhej vyučovacej hodine. Obedňajšia prestávka pre žiakov ISCED 1 sa začína po piatej vyučovacej hodine t. j. o 11:55 hod. a trvá do 12:45 hod. ISCED 2 po šiestej vyučovacej hodine t.j.o 12:45 hod. a trvá do 13:15. hod.
- Zmenové vyučovanie na škole nemáme.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami /ŠVVP/ vychádzame z platných dokumentov, najmä zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z vyhlášky č. 223/2022 o základnej škole, ako i z ďalších platných a záväzných dokumentov. V tejto oblasti našej práce je nutná zvýšená spolupráca školy, žiaka, jeho rodičov a školského poradenského zariadenia. V rámci školy ide najmä o spoluprácu

triedneho učiteľa s ostatnými vyučujúcimi, výchovného poradcu a vedenia školy a špeciálneho pedagóga. Špeciálny pedagóg pracuje individuálne so začlenenými žiakmi podľa druhu začlenenia. Má k dispozícii miestnosť s didaktickými a kompenzačnými pomôckami. Pre telesne postihnutých žiakov má škola zariadenie, ktoré dopraví postihnutého cez rôzne prekážky a schody (schodolez) a bezbariérové vstupy do budovy. Spoluprácou so zriaďovateľom je dvakrát ročne zabezpečená dodávka učebných pomôcok pre žiakov v hmotnej núdzi. Podmienkou zdokonaľovania práce so žiakmi so ŠVVP je neustále vzdelávanie pedagogických pracovníkov v tejto oblasti. Zásadnou podmienkou úspešnej práce s týmito žiakmi je neustála komunikácia s rodičmi žiaka.

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy (dopravná výchova, environmentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, multikultúrna výchova, regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti) sú začlenené podľa svojho obsahu a zamerania v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Žiaci prvého stupňa pravidelne absolvujú školu v prírode spojenú s plaveckým výcvik a návštevu dopravného ihriska. Žiaci siedmeho ročníka lyžiarsky výcvik.

6.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

Špecifikom prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je, že učivom sa stáva sám žiak, stáva sa ním konkrétna žiaková skupina a stávajú sa ním situácie bežného života. Jej zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a k svetu.

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacím oblastiam

Jazyk a jazyková komunikácia	- zameranie na každodennú verbálnu komunikáciu ako kľúčový nástroj jednania v rôznych životných situáciách - prehĺbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti
Človek a hodnoty	- prostredníctvom tém o sebapoznání, o sebaaprijatí, o sebaregulácii, o udržaní psychického zdravia – o psychohygiene, komunikácii a medziľudských vzťahoch
Človek a spoločnosť	- zameranie na jedinca, človeka v spoločnosti - ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia
Človek a príroda	- evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp
Umenie a kultúra	- rozvoj zmyslového vnímania, kreativity, vnímania

	a utvárania mimoumeleckého estetická: estetika správania v medziľudských vzťahoch a chápanie umenia ako prostriedku komunikácie /účinné využitie postupov dramatickej výchovy, využitie tréningových postupov sociálno-psychologickej povahy/
Zdravie a pohyb	- v témach reflektujúcich fyzickú stránku človeka, sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách
Človek a svet práce	- zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách

Obsahový štandard

Osobnostný rozvoj

- Rozvoj poznávacích schopností
- Sebapoznanie a seba prijatie
- Sebaregulácia a sebaorganizácia
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociálny rozvoj

- Spoznávanie ľudí
- Medziľudské vzťahy
- Komunikácia
- Kooperácia a kompetencia

Morálny rozvoj

- Riešenie problémov a rozhodovanie
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výkonový štandard

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

žiak sa učí

- porozumieť sebe samému a druhým
- zvládať vlastné správanie
- prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu
- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- osvojovať si študijné zručnosti
- osvojovať si vedomosti týkajúce sa duševnej hygieny

V oblasti postojov a hodnôt:

žiak sa učí

- utvárať si pozitívny /nezraňujúci/ postoj k sebe samému a k druhým
- uvedomovať si hodnotu spolupráce
- uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uvedomovať si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania

Tematické okruhy

Tematické okruhy prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj sú členené do troch častí, ktoré sú zamerané na osobnostný, sociálny a mravný rozvoj. **Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.**

Vzhľadom k tomu, že ide o živé stretnutia dotýkajúce sa osobnej existencie, je potrebné počítať s tým, že na rôzne veci budú mať žiaci rôzne názory, že sa môže objaviť odmietanie tém, techník, ostych, prípadne, že niektoré hry tzv. „nevyjdú“. Práve tieto okamihy však bývajú pri osobnostnom a sociálnom rozvoji užitočné, lebo ponúkajú príležitosť k premýšľaniu o tom, čo sa deje.

Ciele osobnostného rozvoja:

- **rozvoj poznávacích schopností** – cvičiť zmyslové vnímanie, pozornosť a sústredenie, cvičiť zručnosti zapamätania, riešenia problémov, zručnosti potrebné k učeniu a štúdiu
- **sebapoznávanie a sebaprijatie**– objavovať svoje „ja“ ako zdroj informácií o sebe, druhých vnímať ako zdroj informácií o sebe, vnímanie svojho tela, psychiky /objavovať temperament, postoje, hodnoty/, spoznávať, čo o sebe žiak vie a čo nie, ako sa premieta žiakovo „ja“ v jeho správaní, uvedomovať si svoj vzťah k sebe samému, k učeniu, analyzovať svoje vzťahy s inými ľuďmi, budovať zdravé a vyrovnané sebaprijatie
- **sebaregulácia a sebaorganizácia**- cvičiť sa v sebakontrolu, sebaovládaní – učiť sa regulovať vlastné správanie a prežívanie, vôľu, organizovať vlastný čas, plánovať učenie a štúdium, stanovovať si osobné ciele a kroky k ich dosiahnutiu
- **psychohygienu**– osvojovať si zručnosti pre pozitívne naladenie mysle a dobrý vzťah k sebe samému, osvojovať si zručnosti pre predchádzanie stresu v medziľudských vzťahoch, osvojiť si dobrú organizáciu času, zručnosti k zvládaniu stresových situácií /učiť sa rozumovo spracovať problém, učiť sa relaxovať, efektívne komunikovať/, hľadať pomoc pri problémoch
- **kreativita** – cvičeniami rozvíjať základné rysy kreativity /pružnosť nápadov, originality, schopnosti vidieť veci inak, citlivosti, osvojovať si schopnosti k „doťahovaniu“ nápadov do reality/, osvojovať si tvorivosť v budovaní medziľudských vzťahov

Ciele sociálneho rozvoja:

- **poznávanie ľudí** – učiť sa vzájomne spoznávať v skupine/triede, rozvíjať pozornosť voči odlišnostiam a hľadať výhody v odlišnostiach, vnímať chyby pri poznávaní ľudí
- **medziľudské vzťahy** – učiť sa starostlivosti o dobré vzťahy, osvojiť si správanie podporujúce dobré vzťahy, učiť sa empatii a pohľadu na svet očami druhého, osvojovať si postoj rešpektovania, podpory, pomoci, akceptovania ľudských práv ako regulí vzťahov, vnímať vzťahy v skupine /vnímať triedu ako sociálnu skupinu/
- **komunikácia** – učiť sa vnímať reč tela, reč zvukov, reč predmetov a prostredia vytváraného človekom, reč ľudských skutkov, cvičiť sa v pozorovaní, cvičiť sa v empatickom a aktívnom načúvaní, osvojovať si zručnosti pre zdieľanie verbálne a neverbálne /vnímať techniku reči, výraz reči, neverbálne oznamovanie/, osvojovať si špecifické komunikačné zručnosti /monologické formy – vstup do témy – „rétorika“/, učiť sa viesť dialóg /osvojovať si vedenie dialógu, jeho pravidiel riadenia, typy dialógu/, zvládať komunikáciu v rôznych situáciách /informovanie, odmietanie,

žiadosť, ospravedlnenie, pozdrav, prosba, presvedčanie, riešenie konfliktov, vyjednávanie, vysvetľovanie, žiadosť a pod./, osvojovanie si efektívnych stratégií, zručnosti komunikačnej obrany proti stresu a manipulácii, osvojovať si otvorenú a pozitívnu komunikáciu /dopad pravdy, klamstva, predstierania v komunikácii na vzťahy/

- **kooperácia a kompetencia** – rozvíjať individuálne zručnosti pre kooperáciu/sebareguláciu v situácii nesúhlasu, odporu a pod., schopnosť odstúpiť od vlastného nápadu, schopnosť nadväzovať na druhých a rozvíjať vlastnú líniu ich myšlienkami, pozitívne myslieť.../, rozvíjať sociálne zručnosti pre kooperáciu /učiť sa jasnej a rešpektujúcej komunikácii, riešeni konfliktov, podriadeniu sa, vedeniu a organizovaniu skupiny/, rozvíjať individuálne a sociálne zručnosti pre etické zvládanie situácií súťaže, konkurencie

Ciele morálneho rozvoja:

- **riešenie problémov a rozhodovacie zručnosti** – osvojovať si zručnosti pre riešenie problémov a rozhodovania z hľadiska rôznych typov problémov a sociálnych rolí, učiť sa riešiť problémy v medziľudských vzťahoch, zvládať učebné problémy, zvládať problémy v sebaregulácii
- **hodnoty, postoje, praktická etika** – analyzovať vlastné a cudzie postoje a hodnoty a ich prejavy v správaní ľudí, vytvárať povedomie o kvalitách typu zodpovednosti/ spoľahlivosť, spravodlivosť, rešpektovanie, pomáhajúce a prosociálne správanie, zručnosti rozhodovania v eticky problematických situáciách všedného dňa./

6.2 Multikultúrna výchova

Charakteristika prierezovej témy

Prierezová téma **Multikultúrna výchova** v základnom vzdelávaní umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na pozadí tejto rozmanitosti si potom žiaci môžu lepšie uvedomovať svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty.

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. U menšieho etnika rozvíja jeho kultúrne špecifiká a súčasne poznávanie kultúry celej spoločnosti, majoritnú väčšinu zoznamuje so základnými špecifikami ostatných národností žijúcich v spoločnom štáte, u oboch skupín pomáha nachádzať styčné body pre vzájomné rešpektovanie, spoločné aktivity a spoluprácu.

Multikultúrna prierezová téma sa hlboko dotýka i medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi, medzi žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, medzi školou a miestnou komunitou. Škola ako prostredie, v ktorom sa stretávajú žiaci z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia, by mala zabezpečiť takú klímu, kde sa budú všetci cítiť rovnoprávne, kde budú v majoritnej kultúre úspešní i žiaci minorít a žiaci majority budú spoznávať kultúru svojich spolužiakov – príslušníkov minoritných skupín. Tým prispieva k vzájomnému spoznávaniu oboch skupín, ku vzájomnej tolerancii, k odstraňovaniu nepriateľstva a predsudkov voči „neznámemu, nepoznanému“.

Multikultúrna výchova sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami. Blízku návaznosť má zvlášť na vzdelávaciu oblasť Jazyk a jazyková komunikácia, Človek a spoločnosť, Matematika a práca s informáciami, Umenie a kultúra, Človek a zdravie, v oblasti Človek a príroda sa dotýka predovšetkým predmetu zemepis. Väzba na tieto predmety je daná predovšetkým témami, ktoré sa zaoberajú vzájomným vzťahom medzi príslušníkmi rôznych národov a etnických skupín. **Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.**

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacím oblastiam

Jazyk a jazyková komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> - zameranie na každodennú verbálnu komunikáciu ako kľúčový nástroj jednania v rôznych životných situáciách v kontexte uvedomovania si kultúrneho dedičstva každého jednotlivca /komunikácia v jednotlivých kultúrach, ich špecifiká, komunikácia medzi viacerými kultúrami na jednom území – región, štát, Európa/ - prehĺbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti pri navádzaní a budovaní medziľudských vzťahov v multikultúrnej spoločnosti - zameranie na špecifiká rôznych etnických a kultúrnych skupín žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti - zameranie na dopady verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosti niesť zodpovednosť za správanie jednotlivca a celej spoločnosti
Človek a hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom tém poznania svojho pôvodu objavovať kultúrne bohatstvo svojho národa, štátu, náboženstva /objavovať kultúrne bohatstvo iných etník, národov, náboženstiev/
Človek a spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - zameranie na jedinca, človeka v spoločnosti / uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, tolerancia odlišných záujmov, názorov i schopnosti druhých -ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia /interkultúrne kontakty/ - zameranie na rozpoznanie prejavov rasovej neznášanlivosti a na prevenciu vzniku xenofóbie
Človek a príroda	<ul style="list-style-type: none"> - evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp
Umenie a kultúra	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj zmyslového vnímania, kreativity, vnímania a utvárania mimoumeleckéhoestetična: estetika správania v medziľudských vzťahoch a chápanie umenia ako prostriedku komunikácie /spoznávanie a tolerovanie odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín, riešenie vzájomnej spolupráce a spolužitia/ - spoznávanie umenia vychádzajúceho z rôznych

	národov, náboženstiev
Zdravie a pohyb	- v témach reflektujúcich fyzickú stránku človeka, sociálne vzťahy, komunikácia a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách
Človek a svet práce	- zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách

Obsahový štandard

- Kultúrna diferenciacia
- Ľudské vzťahy
- Etnický pôvod
- Multikulturalita
- Princíp sociálneho zmiernu a solidarity

Prínos prierezovej oblasti k rozvoju osobnosti žiaka

Výkonový štandard

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

žiak sa učí

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti
- rozvíjať zručnosti orientovania sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva druhých, chápať a tolerovať odlišné záujmy, názory i schopnosti druhých
- prijímať druhého ako jedinca s rovnakými právami, uvedomovať si, že všetky etnické skupiny a kultúry sú rovnocenné a žiadna nie je nadradená inej
- rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín a spolupracovať s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín
- rozvíjať schopnosti rozpoznat' prejavy rasovej neznášanlivosti a napomáhať prevencii vzniku xenofóbie
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, identita, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, netolerancia...

V oblasti postojov a hodnôt:

žiak sa učí

- prostredníctvom informácií vytvárať postoje a rešpekt k odlišným sociokultúrnym skupinám, reflektovať zázemie príslušníkov ostatných sociokultúrnych skupín a uznávať ich
- uvedomovať si vlastnú identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie

- stimulovať, ovplyvňovať a korigovať svoje správanie a svoj hodnotový systém, učiť sa vnímať odlišnosti ako príležitosti k obohateniu, nie ako zdroj konfliktu
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej /náboženskej alebo inej/ intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti
- angažovať sa pri potieraní prejavov intolerance, xenofóbie, diskriminácie, rasizmu
- vnímať seba ako občana, ktorý sa aktívne spolupodieľa na utváraní vzťahu spoločnosti k minoritným skupinám

Tematické okruhy prierezovej témy.

Tematické okruhy Multikultúrnej prierezovej témy vychádzajú z aktuálnej situácie v škole, reflektujú aktuálne dianie v mieste školy, súčasnú situáciu v spoločnosti. Výber a realizácia daného tematického okruhu, témy môže byť významne ovplyvnená vzájomnou dohodou pedagógov a žiakov, pedagógov a rodičov. **Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.**

Ciele tematických okruhov

- **Kultúrna diferenciacia** – vnímať jedinečnosť každého človeka a jeho individuálne zvláštnosti, vnímať človeka ako nedeliteľnú jednotu telesnej a duchovnej stránky, ale i ako súčasť etnika, spoznávať vlastné kultúrne zakotvenie, rešpektovať zvláštnosti rôznych etník /zvlášť cudzincov alebo príslušníkov etník žijúcich v mieste školy/, rozpoznávať problémy sociokultúrnych rozdielov v Slovenskej republike a v Európe
- **Ľudské vzťahy** – uvedomovať si právo všetkých ľudí žiť spoločne a podieľať sa na spolupráci, udržiavať tolerantné vzťahy a rozvíjať spoluprácu s inými ľuďmi, bez ohľadu na ich kultúrnu, sociálnu, náboženskú, záujmovú alebo generačnú príslušnosť, vzťahy medzi kultúrami /objavovať vzájomné obohacovanie rôznych kultúr, ale i konfliktov vyplývajúcich z ich rozdielnosti/, konfrontovať predsudky a živé stereotypy majority /príčiny a dôsledky diskriminácie/, objavovať a osvojovať si dôležitosť integrácie jedinca v rodinných, vrstovníckych a profesijných vzťahoch, uplatňovať princípy slušného správania /základné morálne normy/, chápať význam kvality vzťahov na harmonický rozvoj osobnosti, prakticky si osvojovať toleranciu, empatiu, vedieť sa zžiť do role druhého človeka, prejavovať ľudskú solidaritu, osobne prispievať k zapojeniu spolužiakov z odlišného kultúrneho prostredia do kolektívu triedy
- **Etnický pôvod** – oceniť a akceptovať rovnocennosť všetkých etnických skupín a kultúr, odlišnosť ľudí a ich vzájomnú rovnosť, analyzovať postavenie národnostných menšín, osvojiť si základné informácie o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti, spoznávať rôzne spôsoby života, odlišné myslenie a vnímanie sveta, rozpoznávať dôvody vzniku rasovej neznášanlivosti
- **Multikulturalita** – spoznávať multikulturalitu dnešného sveta a jej predpokladaný vývoj v budúcnosti, vnímať a ohodnotiť multikulturalitu ako prostriedok vzájomného obohacovania, spoznávať špecifické rysy jazykov a ich rovnocennosť, učiť sa načúvať druhým, komunikovať s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, vytvárať si otvorený a ústretový postoj k odlišnostiam, chápať význam využívania cudzieho jazyka ako nástroja dorozumenia a celoživotného vzdelávania sa
- **Princípy sociálneho zmieru a solidarity** – osvojovať si postoj zodpovednosti a vnímať potrebu aktívneho prispievania jednotlivca k odstráneniu predsudkov voči etnickým skupinám, osvojiť si postoj nekonfliktnosti v multikultúrnej spoločnosti,

osvojiť si zručnosti aktívneho podieľania sa /podľa svojich možností/ na pretváraní spoločnosti, zohľadňovať potreby minoritných skupín, konfrontovať otázku ľudských práv so základnými dokumentmi a s ich praktickým uplatňovaním v spoločnosti

6.3 Environmentálna výchova

Charakteristika prierezovej témy

Prierezová téma **Environmentálna výchova** vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca. Umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím pri príjemnom poznávaní aktuálnych hľadísk ekologických, ekonomických, vedecko-technických, politických, občianskych, časových hľadísk /vzťahov k budúcnosti/, priestorových /súvislosti medzi lokálnymi, regionálnymi a globálnymi problémami/ i možnosti rôznych variantov riešenia v záujme udržateľnosti rozvoja ľudskej civilizácie, životný štýl a hodnotovú orientáciu žiakov.

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacím oblastiam

Človek a hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a životné prostredie - učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí - prispieva k osvojovaniu základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote
Človek a príroda	<ul style="list-style-type: none"> - zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od najmenej zložitých ekosystémov až po biosféru ako celok, postavenie človeka v prírode a komplexné funkcie ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti /t.j. pre zachovanie základných podmienok života/, pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty /inšpiráciu a odpočinok/ - kladie základy systémového prístupu zvyrazňujúceho väzby medzi prvkami systémov, ich hierarchické usporiadanie a vzťahy k okoliu
Človek a spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - odкрýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálne javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti
Umenie a kultúra	<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje príležitosti na zamyslenie sa nad vzťahmi človeka a prostredia, vedie k uvedomovaniu si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt - prispieva k vnímaniu estetickkej kvality prostredia
Zdravie a pohyb	<ul style="list-style-type: none"> - téma sa dotýka problematiky vplyvov prostredia na vlastné zdravie človeka a ostatných ľudí

	- v súvislosti s problémami súčasného sveta vedie k poznaniu dôležitosti starostlivosti o prírodu a životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí
Človek a svet práce	- sa realizuje prostredníctvom konkrétnych pracovných aktivít v prospech životného prostredia - umožňuje spoznávať význam a role rôznych profesií vo vzťahu k životnému prostrediu

Obsahový štandard

- Ekosystémy
- Základné podmienky života
- Ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- Vzťah človeka k prostrediu

Prínos prierezovej oblasti k rozvoju osobnosti žiaka

Výkonový štandard

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

žiak sa učí

- rozvíjať porozumenie súvislostiam v biosfére, vzťahom človeka a prostredia a dôsledkom ľudských činností na prostredie
- uvedomiť si podmienky života a možnosti ich ohrozovania
- poznávať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahmi k prostrediu v rôznych oblastiach sveta
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahoch k prostrediu
- osvojovať si znalosti, zručnosti a pestuje návyky potrebné pre každodenné žiaduce konanie občana voči prostrediu
- rozpoznať na modelových príkladoch žiaduce i nežiaduce konanie z hľadiska životného prostredia a udržateľného rozvoja
- rozvíjať možnosti spolupráce v starostlivosti o životné prostredie na miestnej, regionálnej, európskej i medzinárodnej úrovni
- zoznamovať sa s princípmi udržateľnosti rozvoja spoločnosti
- hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií týkajúcich sa ekologických problémov
- komunikovať o problémoch životného prostredia, vyjadrovať, racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská

V oblasti postojov a hodnôt:

žiak sa učí

- prispievať k vnímaniu života ako najvyššej hodnoty
- viesť k zodpovednosti vo vzťahu k biosfére, k ochrane prírody a prírodných zdrojov
- pochopiť význam a nevyhnutnosť udržateľného rozvoja ako pozitívne perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti
- podnecovať aktivitu, tvorivosť, toleranciu, ústretovosť a ohľaduplnosť vo vzťahu k prostrediu

- prispievať k utváraniu zdravého životného štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia
- angažovať sa v riešení problémov spojených s ochranou životného prostredia
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode a k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu

Tematické okruhy prierezovej témy

Environmentálna výchova je členená do tematických okruhov, ktoré umožňujú celistvé pochopenie problematiky vzťahov človeka k životnému prostrediu, k uvedomeniu si základných podmienok života a zodpovednosti súčasnej generácie za život v budúcnosti. **Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.**

Ciele tematických okruhov:

- **Ekosystémy** – spoznávať, analyzovať les /les v našom prostredí, produkčné a mimoprodukčné významy lesa/, analyzovať pole /význam, zmeny okolitej krajiny vplyvom človeka, spôsoby hospodárenia na nich, pole a ich okolie/, spoznávať vodné zdroje /ľudskú aktivitu spojenú s vodným hospodárstvom, jej dôležitosť pre krajinnú ekológiu/, vidieť more v svojej podstate /druhovú odlišnosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého/, spoznávať prales /porovnávanie, druhová rozmanitosť, ohrozenie, globálny význam a význam pre nás/, vnímať ľudské sídlo – mesto – dedinu /umelý ekosystém, jeho funkcie a vzťahy k okoliu, aplikácie na miestne podmienky/, kultúrnu krajinu /pochopiť hlboké ovplyvňovanie prírody v priebehu vzniku civilizácie až po dnešok/
- **Základné podmienky života** – vnímať význam vody /spoznávať vzťahy vody a života/, objavovať, definovať význam vody pre ľudské aktivity, ochraňovať čistotu vody, analyzovať problém pitnej vody vo svete a u nás, nachádzať spôsoby riešenia/, analyzovať problém ovzdušia /definovať význam pre život na Zemi, zaoberať sa riešením otázky ohrozovania ovzdušia a klimatických zmien, prepojenosti sveta, čistoty ovzdušia u nás/, analyzovať otázku pôdy /spoznávať prepojenosť zložiek prostredia, zdrojov výživy, ohrozenia pôdy, rekultivácie a situácie v okolí, zmeny v potrebe poľnohospodárskej pôdy, nové funkcie poľnohospodárstva v krajine, ochranu biologických druhov, ekosystémy – biodiverzita /analyzovať funkcie ekosystémov, význam biodiverzity, jej úroveň, ohrozenie a ochrana vo svete a u nás/, vnímať význam energie /otázka vzťahu energie a života, vplyvu energetických zdrojov na spoločenský život, využívania energie, možností a spôsobov šetrenia, miestnych podmienok/, spoznávať prognózu prírodných zdrojov /osvojiť si základný náhľad na zdroje surovínové a energetické, ich vyčerpatelnosť, vplyv na prostredie, princípy hospodárenia s prírodnými zdrojmi, význam a spôsoby získavania a využívania prírodných zdrojov v okolí/
- **Ľudské aktivity a problémy životného prostredia** – osvojiť si základný náhľad na poľnohospodárstvo a životné prostredie, ekologické poľnohospodárstvo, dopravu a životné prostredie /analyzovať význam a vývoj, tvorivo riešiť energetické zdroje dopravy a jej vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologickú záťaž, problematiku dopravy a globalizácie/, navrhnúť tvorivé riešenia problematiky vzťahov priemyslu a životného prostredia /porovnávať priemyselnú revolúciu a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracované materiály a ich pôsobenie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťahy priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti/, na modelových situáciách riešiť otázku odpadov a hospodárenia s odpadmi /analyzovať dopad odpadov na prírodu, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhotné suroviny/, získať základný náhľad na

ochranu prírody a kultúrnych pamiatok /objavovať súvislosti medzi významom ochrany prírody a ochranou kultúrnych pamiatok, spoznávať problematiku právneho riešenia u nás, v EÚ a vo svete, objavovať príklady z okolia, formulovať zásady predbežných opatrení, ochrany prírody pri masových športových podujatiach/, objavovať zmeny v krajine /rozlišovať krajinu v minulosti a dnes, vplyv ľudských aktivít v minulosti a dnes, ich reflexie a perspektívy/, hľadať dlhodobé programy zamerané na rast ekologického vedomia verejnosti, navrhovať aktivity na Deň životného prostredia OSN, Deň Zeme...

- **Vzťah človeka k prostrediu** – prispievať k utváraniu mesta/obce /mapovať prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, prírodu a kultúru obce a jej ochrany, zabezpečovanie ochrany životného prostredia v meste, obci – z pohľadu inštitúcií, neziskových organizácií, občanov/, na modelových situáciách analyzovať životný štýl /spotrebu vecí, energií, produkciu odpadov, spôsobov správania a vplyvov na životné prostredie/, osvojiť si základný náhľad na aktuálny /lokálny/ ekologický problém /mapovať príklady problému, ich príčiny, dôsledky, súvislosti, možnosti a spôsoby riešenia, hodnotenia, vlastný názor, ich komplexné a synergické pôsobenie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia/, vnímať nerovnomernosť života na Zemi /rozdielne podmienky prostredia a rozdielny vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky zvyšovania rozdielov globalizácie a princípov udržateľnosti rozvoja, príklady ich uplatňovania vo svete a u nás/

6.4 Mediálna výchova

Charakteristika prierezovej témy

Prierezová téma **Mediálna výchova** v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Médiá a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov. Pre uplatnenie jednotlivca v spoločnosti je potrebné spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety, ktoré prichádzajú z okolitého sveta, čo si vyžaduje stále väčšiu schopnosť spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety prichádzajúce z médií. Médiá sa stávajú dôležitým socializačným faktorom, majú výrazný vplyv na správanie jedinca a spoločnosti, na utváranie životného štýlu a na kvalitu života vôbec. Pritom informácie, ktoré sú médiami ponúkané, majú rôznorodý charakter, vyznačujú sa svojbytným vzťahom k prírodnej i sociálnej realite a sú vytvárané s rôznymi /nepripravenými a teda potencionálne manipulatívnymi/ zámermi. Správne vyhodnotenie týchto informácií /správ/ z hľadiska zámeru ich vzniku /informovať, presvedčiť, manipulovať, zabávať/ a z hľadiska ich vzťahu k realite /vecná správnosť, logická argumentačná skladba, hodnotová platnosť/ vyžaduje značnú prípravu.

Mediálna výchova má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Tá zahŕňa osvojenie si niektorých základných poznatkov o fungovaní a spoločenskej role súčasných médií /o ich histórii, štruktúre fungovania/, získavanie zručností podporujúcich poučených, aktívnych a nezávislých zapojení jednotlivca do mediálnej komunikácie. Predovšetkým ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer, poprípade ho asociovať s inými správami /informáciami/. Ďalej podporuje orientáciu v medializovaných obsahoch a schopnosť voľby zodpovedajúceho média ako prostriedku pre naplnenie najrôznejších potrieb – od získavania informácií cez vzdelávanie až po naplnenie voľného času.

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacím oblastiam

Jazyk a komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> - zaoberá sa vnímaním hovoreného i písaného prejavu, jeho stavbou, najrôznejšími typmi obsahov a uplatňovaním zodpovedajúcej škály výrazových prostriedkov - podporuje osvojovanie základných pravidiel verejnej komunikácie, dialógu a argumentácie
Človek a spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - podieľa sa na utváraní podôb a hodnôt modernej doby, umožňuje hľadať paralely medzi minulými a súčasnými udalosťami a porovnávať javy a procesy v európskom a v celosvetovom meradle - je zameraná na systematické vytváranie kritického odstupu od medializovaných správ a na schopnosť interpretovať mediálne správy z hľadiska ich informačnej kvality /spravodajstvo z hľadiska významu a vierohodnosti správy a udalosti, reklamu z hľadiska účelnosti ponúkanej informácie.../
Umenie a kultúra	<ul style="list-style-type: none"> - poukazuje na vnímanie špecifickej „reči“ znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi - prispieva k schopnosti vnímať, interpretovať a kriticky hodnotiť artefakty umeleckej i bežnej mediálnej produkcie
Matematika a práca s informáciami	<ul style="list-style-type: none"> - zaoberá sa využívaním tlačенých i digitálnych dokumentov ako zdrojov informácií - pozornosť obracia k vecnej správnosti a presnosti správy, a to ako kritickou analýzou existujúcich textov, tak vlastnou produkciou a utváraním návyku overovať si čo naj dôkladnejšie všetky údaje

Obsahový štandard

Okruhy receptívnych činností

- Kritické čítanie a mediálny odkaz
- Interpretácia vzťahu mediálneho odkazu a reality
- Stavba mediálnej správy/odkazu
- Vnímanie autora mediálnej správy
- Fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Okruhy produktívnych činností

- Tvorba mediálneho odkazu
- Práca v realizačnom tíme

Prínos prierezovej oblasti k rozvoju osobnosti žiaka

Výkonový štandard

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

žiak sa učí

- osvojovať si schopnosti úspešne a samostatne sa zapojiť do mediálnej komunikácie
- rozvíjať schopnosť analytického prístupu k mediálnym obsahom a kritického odstupu od nich

- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času
- pochopiť ciele a stratégie vybraných mediálnych obsahov
- osvojovať si základné princípy vzniku významných mediálnych obsahov /zvlášť spravodajských/
- získať predstavy o role médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec /vrátane právneho kontextu/
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne /v lokalite/
- viesť k roznávaní platnosti a významu argumentov vo verejnej komunikácii
- rozvíjať komunikačnú schopnosť, zvlášť pri verejnom vystupovaní a štylizácii písaného a hovoreného textu
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci i v redakčnom kolektíve
- prispôbiť vlastnú činnosť potrebám a cieľom tímu

V oblasti postojov a hodnôt:

žiak sa učí

- rozvíjať citlivosť voči stereotypom v obsahu médií i spôsobom spracovania mediálnych správ
- viesť k uvedomovaniu si hodnoty vlastného života /zvlášť voľného času/ a zodpovednosti za jeho naplnenie
- rozvíjať citlivosť voči predsudkom a zjednodušujúcim súdom o spoločnosti /zvlášť o menšinách/, o jednotlivcovi
- uvedomiť si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob jeho formovania a prezentácie

Tematické okruhy prierezovej témy

Mediálna výchova na úrovni základného vzdelávania obsahuje základné poznatky a zručnosti týkajúce sa médií a mediálnej komunikácie. Tematické okruhy mediálnej výchovy sa členia na tematické okruhy receptívnych činností a tematické okruhy produktívnych činností. **Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.**

Ciele tematických okruhov receptívnych činností:

- **Kritické čítanie a vnímanie mediálnych správ** – pestovať kritický prístup ku spravodajstvu a reklame, rozlišovať zábavné /bulvárne/ prvky v oznamovaní od informatívnych a spoločensky významných prvkov, hodnotiť prvky v oznamovaní /výber slov a záberov/, hľadať rozdiely medzi informatívnym, zábavným a reklamným oznámením, chápať podstatu mediálnej správy, objasňovať ciele a pravidlá mediálnej správy, identifikovať základné orientačné prvky v texte
- **Interpretácia vzťahu mediálnej správy a reality** – rozlišovať typy správ a ich funkcie, formulovať rozdiely medzi reklamou a správou a medzi „faktickými“ a „fiktívnymi“ obsahmi, pozorovať hlavné rysy reprezentatívnosti /rozlišovať realitu od médiami zapracovaných stereotypov ako reprezentantov reality/, pochopiť vzťah medzi mediálnou správou a sociálnou skúsenosťou /rozlíšiť správu potvrdzujúcu predsudky a predstavy od správ vychádzajúcich zo znalosti problematiky a nezaujatého postoja/, identifikovať spoločensky významné hodnoty v texte, prvky signalizujúce hodnoty, o ktorú sa správa opiera, identifikovať medializovanú správu, opakované užívanie prostriedkov /v spravodajstve, reklame i zábave/

- **Stavba mediálnej správy** – na príkladoch spoznať pravidelnosť v usporiadaní medializovaných správ, zvlášť v spravodajstve /spravodajstvo ako rozprávanie, zostavovanie príspevkov podľa kritérií/, pochopiť princípy zostavovania spravodajstva a ich identifikáciu, pozitívne princípy /význam a užitočnosť/, „zozábavnújúce“ princípy /negatíva, blízkosť, jednoduchosť, prítomnosť/, poznať príklady stavby a usporiadania správ /porovnávanie titulných strán rôznych denníkov/ a ďalších mediálnych správ /napríklad sklad a výber správy v časopisoch pre dospelých/
- **Vnímanie autora mediálnych správ** – identifikovať postoje a názory autora v mediálnej správe, výrazové prostriedky a ich uplatnenie pre vyjadrenie či zastrešenie názoru, postoje pre zámernú manipuláciu, prvky signalizujúce explicitné či implicitné vyjadrenie hodnotenia, výber a kombináciu slov, obrazov a zvukov z hľadiska zámeru a hodnotového významu
- **Fungovanie a vplyv médií v spoločnosti** – mať základný náhľad na organizáciu a postavenie médií v spoločnosti, poznať faktory ovplyvňujúce médiá, interpretovať vplyvy pôsobenia na ich správanie, pochopiť spôsoby financovania médií a ich dopady, analyzovať vplyv médií na každodenný život, spoločnosť, politický život a kultúru z hľadiska súčasnej a historickej perspektívy, analyzovať rolu médií v každodennom živote jednotlivca, vplyv médií na usporiadanie dňa, na rebríček konverzačných tém, na postoje a správanie, rozlišovať rolu médií v politickom živote /predvolebnú kampaň a jej význam/, analyzovať vplyv médií na kultúru /úloha filmu a televízie v živote jednotlivca, rodiny, spoločnosti/, pochopiť rolu médií v politických zmenách

Ciele tematických okruhov produktívnych činností:

- **Tvorba mediálnej správy** – rozlišovať uplatnenie a výber výrazových prostriedkov a ich kombinácie pre tvorbu vecne správnych a komunikačne/spoločensky i situačne/vhodných správ, analyzovať tvorbu mediálnej správy pre školský časopis, rozhlas, televíziu či internetové médium, technologické možnosti a ich ohrozenia
- **Práca v realizačnom tíme** – podieľať sa na tvorbe školského časopisu, rozhlasu, televízie či internetového média, osvojiť si kritériá utvárania tímu, stanoviť si ciele, časový harmonogram a delegovať úlohy a zodpovednosť, pochopiť faktory ovplyvňujúce prácu v tíme, spravodlivosť mediálnej produkcie

6.5 Ochrana života a zdravia

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OZO) realizujeme prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP). Z jeho obsahu bola vyčlenená ochrana prírody a dopravná výchova do iných vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu. Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Ciele učiva:

Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného citenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami, evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

V obsahu učiva je viac tém, ktoré sa odvíjajú zo základov takých oblastí, ktoré môžu prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti. Pre dosiahnutie cieľov využíva OZO daný tematický obsah, vhodné organizačné formy, metódy a prostriedky prispôbené daným podmienkam. Na záver deväťročného štúdia na základnej škole by mali žiaci teoreticky a prakticky ovládať vybrané úlohy:

- z tematiky riešenia mimoriadnych situácií – civilná ochrana;
- zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode;
- vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií.

OBSAH A REALIZÁCIA UČIVA

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana
- zdravotná príprava

- pohyb a pobyt v prírode

Na realizáciu učiva OZO využívame viaceré organizačné formy:

Účelové cvičenia (ÚC) v 5. – 9. ročníku realizujeme v prírode 2 razy do roka po 5 hodín spravidla na jeseň a koncom mája. Pred realizáciou ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 3 – 5 hodín podľa náročnosti obsahu a organizácie plánovaného ÚC.

6.5.1 Obsah učiva pre piaty ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- varovné signály CO – činnosť na varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“;
- ochranná poloha ochranných prostriedkov (DM-1, CM3-/3h);
- ukážka prechodu priestoru kontaminovaného nebezpečnými látkami;
- kolektívna ochrana, evakuácia – vyhlasovanie evakuácie, evakuačné zariadenia; spôsoby vykonávania evakuácie, evakuačná batožina;
- kolektívna ochrana – ukrytie a ochrana v budovách pri mimoriadnej udalosti.

b) Zdravotná príprava

- imobilizácia horných a dolných končatín pomocou štandardných dláh;
- znehybnenie poranených končatín improvizovanými prostriedkami;
- uloženie postihnutého do stabilizovanej polohy – privolanie lekára;
- ošetrovanie a znehybnenie zlomenín dolných končatín;
- spôsoby odsunu poraneného – podľa druhu a závažnosti poranenia.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- zásady orientácie v prírode podľa prírodných úkazov, kompasu, buzoly, mapy;
- odhad vzdialeností do 300 m a výšky 10 m;
- pochod na neznáme miesto s riešením úloh na určovanie vlastného stanovišťa podľa mapy;
- správne zakladanie ohňa.

6.5.2 Obsah učiva pre šiesty ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- charakteristika nebezpečných látok ohrozujúcich školu a jej okolie;
- vyhlásenie varovných signálov CO – činnosť v domácnostiach, činnosť žiaka a triedy po ich vyhlásení;
- lokalizácia a likvidácia požiaru ručnými hasiacimi prostriedkami;
- vyrozumievanie a privolanie požiarnikov – údaje;
- dekontaminácia – hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu;
- evakuácia z ohrozeného priestoru;
- pravidlá správania sa obyvateľstva pri ohrození a pri vzniku mimoriadnej udalosti.

b) Zdravotná príprava

- zložitejšie obväzovanie obväzmi horných a dolných končatín, trupu a brucha – obväzová technika;
- prakové obväzy brady a nosa;
- šatkové obväzy – hlava, ruky, nohy;
- náplastové obväzovanie poranení na horných a dolných končatinách;

- ošetrenie poranených kĺbov a kostí horných a dolných končatín – vyvrtnutie, vykĺbenie, zlomeniny.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- mierky máp a náčrtov, meranie vzdialeností na mape a v teréne;
- pomer výšky a šírky s nárastom vzdialenosti;
- zhotovenie jednoduchej pomôcky na odhad výšky a šírky;
- zemepisný azimut;
- určenie vlastného stanovišťa podľa mapy;
- určenie svetových strán podľa núdzových orientačných prostriedkov;
- prenášanie azimutu z mapy do terénu a z terénu do mapy;
- preventívna ochrana pred bleskom.

6.5.3 Obsah učiva pre siedmy ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- činnosť na varovné signály CO;
- ukladanie a skladovanie ochrannej masky (DM-1, CM-3-3/h);
- kolektívna ochrana, evakuácia obyvateľstva, obsah evakuačnej batožiny;
- ochranné stavby, pravidlá správania sa v úkrytoch, činnosť po opustení úkrytov;
- dezinfekcia, dezinsekcia, deratizácia, dekontaminácia;
- postup pri vzniku požiaru v osobnom automobile;
- zbrane hromadného ničenia – ničivé účinky, škodlivé pôsobenie na organizmus a ochrana pred nimi;
- ochrana potravín a vody pred škodlivinami a zamorením.

b) Zdravotná príprava

- poskytnutie prvej pomoci s pomocou lekárničky v osobnom automobile;
- prvá pomoc pri otrave plynom, chemikáliami;
- prvá pomoc pri šoku, protišokové opatrenia;
- vytiahnutie poraneného z rokliny;
- znehybnenie pri poranení panvy, krčnej chrbtice, hrudníka;
- ošetrenie a znehybnenie otvorenej zlomeniny;
- umelé dýchanie z pľúc do pľúc (ústami, nosom), masáž srdca;
- zastavenie tepnového, žilového a vlásočnicového krvácania.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- príprava pochodu, zhotovenie harmonogramu a náčrtu pochodu;
- výber a úprava plochy pre stanovanie, stavanie turistického stanu;
- meranie rýchlosti, šírky a hĺbky vodného toku;
- prekonávanie vodnej prekážky;
- správanie sa pri prietrži mračien a privaloch vody;
- značenie mostov a prechodov cez vodné toky.

6.5.4 Obsah učiva pre ôsmy ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- jadrové zbrane a ich ničivé účinky;
- ochrana pred svetelným žiarením;
- ochrana pred tlakovou vlnou (tlakovým nárazom);
- ochrana pred prenikavou radiáciou a rádioaktívnou kontamináciou;

- hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu;
- lokalizácia a likvidácia požiaru s jedovatými splovinami horenia;
- nebezpečné látky v okolí školy – zásady ochrany pri ich úniku, evakuácia z ohrozeného územia;
- kolektívna ochrana – druhy úkrytov, pravidlá správania sa v úkrytoch;
- odstraňovanie nebezpečných látok z povrchu terénu, budov a materiálu.

b) Zdravotná príprava

- hromadné nešťastia, triedenie chorých a ranených;
- postup pri poskytovaní prvej pomoci v mieste hromadného nešťastia;
- praktické riešenie prvej pomoci topiacej sa osobe;
- technická a zdravotná pomoc pri poranení elektrickým prúdom;
- prvá pomoc pri popáleninách;
- poskytnutie zdravotníckej pomoci pri strate vedomia;
- poskytnutie prvej pomoci pri úpaloch;
- sterilizácia prostriedkov;
- nebezpečenstvo pohlavných chorôb, zásady prevencie;
- alkoholizmus, drogy, toxikománia – škodlivé účinky, prevencia.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- pochod podľa pripravených azimutov, tabuľka pochodu;
- vybavenie zdravotníckym materiálom pri individuálnej turistike (pešo, bicyklom);
- značkovanie turistických ciest a chodníkov;
- príprava jednoduchej teplej stravy s použitím ohňa, zásady bezpečnosti;
- odstraňovanie devastačných následkov spôsobených ľuďmi v prírode.

6.5.5 Obsah učiva pre deviaty ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- úlohy CO vyplývajúce zo Ženevských dohôrov a dodatkových protokolov;
- civilná ochrana v Slovenskej republike, jej miesto úlohy a poslanie;
- analýza územia obce, mesta, okresu;
- organizovanie jednotiek civilnej ochrany – štáby a odborné jednotky;
- varovné signály CO – činnosť po ich vyhlásení;
- činnosť pri záchrane ľudí zo závalov a poškodených krytov;
- jódová profylaxia (v okolí AE);

b) Zdravotná príprava

- preverenie vedomostí a prehĺbenie návykov a zručností z poskytovania prvej pomoci pri rôznych poraneniach, zlomeninách, obväzovanie, znehybňovanie častí tela;
- darcovstvo krvi a transplantácie orgánov ľudského tela;
- správanie sa pri náleze zraneného mimo obývaného priestoru;
- prevencia proti kliešťovej encefalitíde.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- základný turistický výstroj;
- absolvovanie trasy primeranej veku,
- povinnosti turistov pri ochrane životného prostredia;

6.5.6 Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

Obsahový štandard:

Činnosť po varovaní varovnými signálmi. Používanie prostriedkov individuálnej ochrany. Základné zručnosti pri použití ochrannej masky. Kompletizovanie ochrannej masky, pochodová, pohotovostná a ochranná poloha. Čiastočná hygienická očista osôb a čiastočná dezaktivácia potravín, vody a materiálu. Ochrana pred účinkami zbraní hromadného ničenia. Prevencia proti požiarom a činnosť po vzniku požiaru.

Výkonový štandard:

1. Varovné signály a činnosť po ich vyhlásení

Poznať varovné signály a základné činnosti po ich vyhlásení.

Popíša, ako sa vyhlasuje varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“.

2. Prostriedky individuálnej ochrany

Poznať prostriedky individuálnej ochrany a vedieť ich správne používať.

3. Kolektívna ochrana pred účinkami následkov pri mimoriadnej udalosti

Získať vedomosti a zručnosti v oblasti kolektívnej ochrany.

4. Zbrane hromadného ničenia a ich ničivé účinky

Vedieť rozdeliť zbrane hromadného ničenia a poznať ich ničivé účinky.

5. Hygienická očista a ochrana potravín a vody

Poznať zásady ochrany osôb, potravín, vody a materiálu.

6. Ochrana proti požiarom

Poznať preventívne opatrenia proti požiarom a zásady hasenia vzniknutého začínajúceho požiaru.

6.5.7 Zdravotná príprava

Obsahový štandard:

Všeobecné zásady prvej pomoci. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život – krvácanie, zastavenie dýchania, strata vedomia a šok. Základné ošetrenie a znehybnenie končatín štandardnými a improvizovanými prostriedkami pri zlomeninách, vyvrtnutiach a vyklbeninách. Zásady pri poranení panvy, krčnej chrbtice. Obväzová technika a odsun raneného. Postup pri poskytovaní prvej pomoci pri hromadnom nešťastí, poranení elektrickým prúdom, popáleninách, úpaloch, podchladení a otravách.

Výkonový štandard:

1. Všeobecné zásady pri poskytovaní prvej pomoci

Poznať základné zásady prístupu k zranenému, technickú a zdravotnícku prvú pomoc.

2. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život

Poznať druhy krvácania, spôsoby zastavenia a obnovenie krvného obehu.

Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zastavení dýchania.

Vedieť zvládnuť situáciu a poskytnúť prvú pomoc postihnutému so stratou vedomia, podchladení, otravách a popáleninách.

Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zlomeninách a iných poškodeniach končatín a chrbtice. Zvládnuť základnú obväzovú techniku a poznať princípy transportu.

Vedieť zvládnuť základnú obväzovú techniku a poznať princípy transportu.

6.5.8 Pohyb a pobyt v prírode

Obsahový štandard:

Určovanie svetových strán pomocou prírodných úkazov, buzoly a určovanie azimutov. Orientácia mapy, čítanie z mapy a topografické značky. Určenie vlastného stanovišťa, odhad vzdialeností, určenie výškového rozdielu a krokovanie. Mierka mapy a zhotovenie situačného a topografického náčrtu. Zhotovenie schematickeho náčrtu a pochod podľa azimutov.

Turistické značky a chodníky. Výber miesta pre stanovanie, príprava ohniska a jednoduchej stravy. Preventívna ochrana proti blesku a prívalu vody. Poznávanie krajiny, pamiatok.

Výkonový štandard:

1. *Pohyb v prírode pomocou mapy a buzoly*

Zvládnuť pohyb a orientáciu v prírode pomocou mapy a buzoly.

2. *Pobyt v prírode a jej ochrana*

Poznať prírodu, zásady pobytu v nej a vedieť ju chrániť.

6.6 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

V rámci školského vzdelávacieho programu je obsah prierezovej témy zaradený do vyučovacích predmetov, ako napr. geografia, výtvarná výchova, výchova umením, hudobná výchova, vlastiveda, prírodoveda, slovenský jazyk a literatúra..

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätne miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Navrhované tematické celky a témy, v rámci ktorých rozvíjame prierezovú tému sú:

1. Môj rodný kraj
2. Objavujeme Slovensko
3. Tradičná ľudová kultúra.

6.7 Dopravná výchova

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Učebnú činnosť budeme realizovať pomocou metodického materiálu nadpredmetových učebných

osnov Dopravná výchova, ktoré schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 13. 7. 2007 rozhodnutím číslo CD-2007-13342/27070-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2007. Učivo dopravnej výchovy budeme realizovať formou triednických hodín, začlenením do povinných predmetov a v rámci didaktických hier. Každoročne žiaci štvrtého ročníka absolvujú jeden deň na dopravnom ihrisku v Ružomberku. Družstvo piateho a šiesteho ročníka sa každoročne zúčastňuje dopravnej súťaže „Na bicykli bezpečne“ a tejto prierezovej sa venujeme aj v rámci OZO počas praktického „Dňa prevencie.“

6.7 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kulturovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Realizujeme ju na vyučovaných hodinách, konkrétne témy projektov sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

• **Vnútorý systém kontroly a hodnotenia**

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov
2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. Budeme hodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov bude v súlade s platným Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Všetky predmety vrátane výchov budú klasifikované. Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami : 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.

- priebežné hodnotenie – uskutočňuje sa na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov
- celkové hodnotenie – sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie z jednotlivých vyučovacích predmetov, stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. S kritériami hodnotenia sú žiaci oboznamovaní vždy prvú hodinu daného predmetu. Dokladom toho, je poznámka v triednej knihe v prvý alebo druhý týždeň školského vyučovania. Rodičia sú oboznámení prostredníctvom rodičovských združení alebo konzultácií.

2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov bude prebiehať na základe:

- pozorovania
- rozhovoru
- hospitácie
- ďalšieho vzdelávania zamestnancov
- mimoškolskej činnosti a úspešnosti pri príprave žiakov na súťaže, vystúpenia a olympiády
- vzájomného hodnotenia učiteľov (otvorené hodiny, vzájomné hospitácie)

Hodnotenie zamestnancov je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších aktivít. Pedagogický zamestnanec bude hodnotený v štyroch oblastiach (vo vzťahu k žiakom, vo vzťahu

k edukačnému procesu, vo vzťahu k sebarozvoju, vo vzťahu k normám a pracovným povinnostiam.

Úlohou riaditeľa školy je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov, medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa s cieľmi školy. Ďalej slúži na identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a ciest ako a kedy zvyšovať ich výkonnosť.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA pedagogického zamestnanca vo vzťahu k žiakom:

- vie motivovať žiakov k učeniu,
- rozvíja kritické myslenie, analýzu a tvorivosť žiakov,
- rozvíja sociálne zručnosti (samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, vzájomnú pomoc, empatiu, komunikáciu),
- pristupuje k žiakom individuálne,
- správne diagnostikuje a hodnotí vedomosti a zručnosti žiakov,
- rešpektuje názory žiakov.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA pedagogického zamestnanca vo vzťahu k edukačnému procesu (k vzdelávaniu a výchove):

- vie vybrať obsah edukácie, metódy, formy a ostatné prostriedky edukácie v nadväznosti na zvolené ciele,
- vie stanoviť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy,
- využíva zážitkové učenie,
- vytvára dobrú klímu v triede,
- je žiakmi akceptovaný, má prirodzenú autoritu.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA pedagogického zamestnanca vo vzťahu k sebarozvoju:

- dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vzdelávací proces a vlastné správanie,
- pozná svoje silné a slabé stránky,
- darí sa mu efektívne komunikovať s rodičmi žiakov,
- vie komunikovať s okolím školy,
- absolvuje rôzne formy kontinuálneho profesijného vzdelávania s cieľom zlepšovať edukáciu,
- využíva IKT v profesijnom rozvoji a edukácii,
- vie pracovať v tíme.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA pedagogického zamestnanca vo vzťahu k normám a pracovným povinnostiam:

- vedie správne pedagogickú dokumentáciu,
- dodržiava zákonník práce, pracovný poriadok, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, pracovný čas,
- zúčastňuje sa na pracovných a pedagogických poradách,
- podieľa sa na organizovaní a realizácii aktivít po vyučovaní (krúžky, vystúpenia, verejno-prospešné činnosti),
- dosahuje kvalitné výsledky so žiakmi.

Ďalej sem patrí sledovanie výsledkov práce žiakov, ktorých učiteľ učí, ich prospech, zapájanie sa žiakov do rôznych projektov, individuálne vzdelávanie, používanie inovačných metód a foriem, tvorba učebných pomôcok, zapájanie sa do mimoškolských akcií, príprava kultúrnych programov atď. Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie – triedna kniha, triedny výkaz, tvorba časovo-tematických plánov, ich realizácia, vedenie ostatnej písomnej agendy (záznamy o krúžkoch, atď.), aktívna účasť na poradách.

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa.

Jedenkrát ročne bude vedenie školy viesť so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností. Ďalej sa hodnotí jeho prístup k práci – teda, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka

Zamestnancov budeme hodnotiť v tabuľkách (Príloha č. 8) prostredníctvom bodov v stupnici od 0 do 4, pričom bodová hodnota 0 predstavuje najnižšie, negatívne hodnotenie pedagogického zamestnanca. Bodová hodnota 4 predstavuje najvyššie, najpozitívnejšie hodnotenie pedagogického zamestnanca.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky kladené na žiakov a ako škola dosahuje stanovené ciele. Dôraz bude kladený na konštatovanie úrovne stavu a zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- posúdenie toho, ako škola splňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení

Kritériom pri hodnotení pre nás bude spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a úroveň výsledkov.

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola splňa ciele a úlohy, ktoré boli zakotvené v štátnom a školskom vzdelávacom programe.

Monitorujeme:

- vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie,
- spokojnosť rodičov so školou, do ktorej chodí jeho dieťa,
- neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov a učiteľov – klíma školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces – pedagogické stratégie – metódy a formy vyučovania,

- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, handicapovanými, nadanými, integrovanými žiakmi),
- dosiahnuté výchovno – vzdelávacie výsledky,

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- externé merania – povinné aj nepovinné realizované cez NUCEM
- dotazníky pre žiakov 9. ročníka,
- hodnotiace porady
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach , olympiádach,
- S.W.O.T. analýza

SWOT analýza

Silné stránky školy:

Silné stránky školy:

- jasná filozofia školy,
- flexibilný a kvalifikovaný pedagogický kolektív,
- vysoká odbornosť pedagogických zamestnancov,
- ochota pedagogického zboru priebežne sa vzdelávať,
- spätná väzba o úspechoch a neúspechoch našej školy je rýchla,
- výhodná lokalita školy, tiché a zdravé prostredie
- ohľaduplnosť a ochota pomôcť si,
- mimoškolské aktivity
- vyučovanie anglického jazyka je od 1. ročníka
- na škole funguje ŠKD aj ranný ŠKD
- časté výborné výsledky v súťažiach,
- v Testovaní 9 dosiahnuté lepšie výsledky ako je celoslovenský priemer,
- 100% umiestnenie žiakov na stredné školy,
- realizácia Školy v prírode, lyžiarskeho výcviku, plaveckého výcviku,
- výhodná dopravná poloha.

Slabé stránky školy:

- štát a verejnosť nedoceňuje našu prácu,
- nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy,
- vysoká finančná náročnosť na údržbu budov,
- technický stav niektorých budov a priestorov,
- úroveň počítačovej gramotnosti učiteľov,
- slabšia angažovanosť rodičov do realizačného diania v škole – napr. mohli by viesť záujmové útvary,
- sebahodnotenie žiakov,
- časté suplovanie za neprítomných pedagogických zamestnancov.

Príležitosti školy:

- zlepšenie spolupráce s rodičmi,
- zlepšenie kvality a podmienok výchovy a vzdelávania,
- spolupráca so zriaďovateľom, inými subjektmi,
- ďalšie vzdelávanie pedagógov,

- vytváranie pozitívnej a priateľskej pracovnej klímy,
- zapájanie sa do rôznych projektov za účelom získanie účelových prostriedkov,
- zavádzanie projektových dní s prierezovými témami a posilnenie ďalších metód a foriem vyučovania.

Ohrozenia školy:

- nedostatok finančných prostriedkov,
- preťaženosť vedenia školy a pedagógov písomnou agendou (byrokratizácia),
- zvýšený počet žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami,
- obsadenie pracovných miest niektorých pedagógov a prevádzkových pracovníkov.

1. januára 2022 nadobudla účinnosť novela vyhlášky č. 435/2020 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, je predkladaná školskej samospráve a zriaďovateľovi. Zverejňujeme ju na našej internetovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť. Správa sa predkladá po prerokovaní v pedagogickej rade na vyjadrenie orgánu školskej samosprávy, do 15. 10. príslušného roka, po vyjadrení orgánu školskej samosprávy na schválenie zriaďovateľovi do 31. 10. príslušného roka a zverejňujeme ju na webovom sídle školy do 31.12 príslušného roka.

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov.

• **Školský učebný plán**

Vyučovanie prebieha podľa týchto vzdelávacích programov:

1. ročník – Tvorivá škola plná života
2. ročník – Tvorivá škola plná života
3. ročník – Tvorivá škola plná života
4. ročník – Tvorivá škola plná života
5. ročník – Tvorivá škola plná života
6. ročník – Tvorivá škola plná života
7. ročník – Tvorivá škola plná života
8. ročník – Tvorivá škola plná života
9. ročník – Tvorivá škola plná života

Prílohy:

1. Rámcový učebný plán ISCED 1 platný pre ročníky 1-4
2. Rámcový učebný plán ISCED 2 platný pre ročníky 5-9
3. Inovovaný RUP platný pre ročníky 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
4. Učebné osnovy ISCED 1
5. Učebné osnovy ISCED 2
6. Rozvoj čitateľskej gramotnosti ISCED 1

7. Rozvoj čitateľskej gramotnosti ISCED 2
8. Ľudské práva ISCED 1
9. Ľudské práva ISCED 2

POZNÁMKY

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút. Na vyučovaní si podľa podmienok môže vyučujúci zvoliť aj vlastnú organizáciu napr. vyučovanie v blokoch.
 2. Delenia tried na skupiny sú v súlade s materiálno technickým, personálnym a finančným zabezpečením školy a s vedomím zriaďovateľa.
- VII. A - trieda sa delí na skupiny pre predmety: INF, ANJ, THD, NEJ
 - VIII. A – trieda sa delí na skupiny pre predmety: ANJ, INF, THD, NEJ
 - Na hodinách TSV pre ISCED II sú vytvorené dievčenské a chlapčenské skupiny

Školský vzdelávací program bol prerokovaný a schválený v pedagogickej rade
26. 08. 2023 a v rade školy dňa

V Liptovskej Teplej, dňa2023

.....
Mgr. Slavka Hosová
riaditeľka ZŠ s MŠ

V Liptovskej Teplej, dňa2023

.....
PaedDr. Andrea Buliaková
za radu školy

Oboznámený zriaďovateľ
V Liptovskej Teplej, dňa2023

.....
Milan Kašák
starosta obce Liptovská Teplá

Obsah

Vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ Liptovská Teplá.....	1
• Všeobecná charakteristika školy	4
1. Veľkosť školy.....	4
2. Charakteristika žiakov.....	4
3. Charakteristika pedagogického zboru	4
4. Organizácia prijímacieho konania	5
5. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.....	6
6. Dlhodobé projekty.....	7
7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	7
8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	8
9. Škola ako životný priestor	8
10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	9
• Charakteristika školského vzdelávacieho programu	10
1. Pedagogický princíp školy.....	10
2. Zameranie školy a stupeň vzdelania.....	12
2.1 Profil absolventa primárneho vzdelania.....	12
2.1 Profil absolventa nižšieho stredného vzdelania	14
3. Pedagogické stratégie	15
4. Organizácia vyučovania	16
5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami.....	16
6. Začlenenie prierezových tém	17
6.1 Osobnostný a sociálny rozvoj	17
6.2 Multikultúrna výchova.....	20
6.3 Environmentálna výchova	24
6.4 Mediálna výchova	27
6.5 Ochrana života a zdravia.....	30
6.5.1 Obsah učiva pre piaty ročník	32
6.5.2 Obsah učiva pre šiesty ročník	32
6.5.3 Obsah učiva pre siedmy ročník.....	33
6.5.4 Obsah učiva pre ôsmy ročník.....	33
6.5.5 Obsah učiva pre deviaty ročník	34
6.5.6 Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana	34
6.5.7 Zdravotná príprava	35
6.5.8 Pohyb a pobyt v prírode	35
6.6 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra.....	36
6.7 Dopravná výchova	36
6.7 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.....	37
• Vnútroštruktúry kontrol a hodnotenia.....	37
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov.....	38
2. Vnútroštruktúry kontrol a hodnotenia zamestnancov	38
3. Hodnotenie školy.....	40
• Školský učebný plán.....	42
Prílohy:.....	42